

ज्ञानसागर कोचिंग क्लासेस, अहमदनगर

प्रथम सत्र परीक्षा

प्रकरण - १ ते ९

इयत्ता- ८ वी (मराठी माध्यम)

विषय - विज्ञान

वेळ - ३ तास

गुण - ८०

- प्र.१ अ) रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा. ०५
- १) परावर्तनात आपतन किरण, स्तंभिका आणि परावर्तित किरण एकाच ..... असतात.
  - २) केंद्रकात डी. एन. ए ने बनलेली ..... असतात.
  - ३) वनस्पती तेलापासून वनस्पती तूप तयार करताना ..... हा उत्प्रेरक वापरतात.
  - ४) ..... हा भारताचा पहिला कृत्रिम उपग्रह आहे.
  - ५) चुंबकाच्या ..... ध्रुवांत परस्पर आकर्षण असते.
- ब) योग्य जोड्या लावा. ०५
अ-गट	ब-गट
१) होकायंत्र	अ) पेशीभित्तिका
२) प्रोटॉन	ब) जास्त दाब
३) सेल्युलोज	क) देवीचा विषाणु
४) एडवर्ड जेन्नेर	ड) सूची चुंबक
५) धारदार शस्त्र	इ) धनप्रभार युक्त कमी दाब
	फ) कमी दाब
- क) पहिल्या दोन शब्दांतील संबंध लक्षात घेऊन तिसऱ्या शब्दाशी जुळणारा शब्द लिहा. ०५
- १) पेशीरस : अंगके : : गुणसुत्रे : .....
  - २) वनस्पती : उत्पादक : : जीवाणु : .....
  - ३) माशी : विषमज्वर : : कुत्रा : .....
  - ४) एकपेशीय आदिजीव : अमीबा : : एकपेशीय शैवाल : .....
  - ५) मांसाहारी : भक्षक : शाकाहारी : .....
- ड) चूक की बरोबर ते लिहा. ०५
- १) वसुंधरा परिषद ब्राझीलमध्ये भरली होती.
  - २) प्रवाही पदार्थ नेहमी जास्त दाबाकडून कमी दाबाकडे वाहतात.
  - ३) जे.जे. थॉमसन या शास्त्रज्ञाने अणुसंरचनेची पहिली संकल्पना मांडली.
  - ४) लोखंडाचे गंजणे ही शीघ्र अभिक्रिया आहे.
  - ५) उत्प्रेरकामुळे रासायनिक अभिक्रिया जलद गतीने घडतात.
- प्र.२ रा अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. १०
- १) सपाट आरशात मिळणाऱ्या प्रतिमेची कोणतीही दोन वैशिष्ट्ये लिहा ?
  - २) उत्प्रेरके म्हणजे काय ?
  - ३) पेशीभित्तिका कोणत्या पदार्थाची बनलेली असते ?
  - ४) न्युक्लियॉन म्हणजे काय ?
  - ५) चुंबकाकडे आकर्षिल्या न जाणाऱ्या दोन पदार्थांची नावे लिहा ?
  - ६) खारे वारे कोठून कोठे वाहतात ?
  - ७) दाबाचे सूत्र लिहा. त्यावरून दाबाचे एकक ठरवा ?
  - ८) कृत्रिम उपग्रहांचे दोन उपयोग सांगा ?
  - ९) मानवी पेशीतील केंद्रकात किती गुणसुत्रे असतात ?
  - १०) प्रकाशाचे परावर्तन म्हणजे काय ?

- प्र.३ अ) कारणे लिहा. (५/७) १०
- १) सपाट आरशात अक्षरे उलटी दिसतात.
  - २) रुदफोर्डच्या प्रयोगात काही अल्फा किरणे सोन्याच्या पत्र्यावरून आदळून परत फिरतात.
  - ३) हवाबंद डब्यातील खाद्यपदार्थ वापरायची मुदत संपल्यावर खाऊ नयेत.
  - ४) साथीच्या रोगकाळात पाणी उकळून प्यावे.
  - ५) अणु हा विद्युत प्रभारदृष्ट्या उदासिन असतो.
  - ६) भक्ष्य - भक्षक साखळी सुरक्षित राहणे फार आवश्यक आहे.
  - ७) पट्टी चुंबक उभा लटकता ठेवला, तर तो दक्षिण - उत्तर स्थिर राहत नाही.
- प्र.४ अ) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (५/७) १०
- १) सपाट आरशाद्वारे मिळणाऱ्या प्रतिमेची वैशिष्ट्ये लिहा ?
  - २) रासायनिक अभिक्रियांचा वेग कोणत्या घटकांवर अवलंबून असतो ?
  - ३) क्षयरोग्याने सार्वजनिक ठिकाणी जाण्याचे का टाळावे.
  - ४) बर्फावरून घसरताना लांब-रुंद पट्ट्या का वापरतात ?
  - ५) जैवविविधतेचे महत्व कोणते ?
  - ६) चंद्राचा फक्त एकच भाग आपल्याला का दिसतो ?
  - ७) आकारानुसार चुंबकाचे निरनिराळे प्रकार लिहा व त्यांच्या आकृत्या काढा.
- प्र.५ ब) फरक स्पष्ट करा. (५/७) १०
- १) नियमित परावर्तन व अनियमित परावर्तन
  - २) प्राणी पेशी व वनस्पती पेशी
  - ३) पोलिओ व रेबीज
  - ५) प्रोटॉन व इलेक्ट्रॉन
  - ४) संयोग अभिक्रिया व अपघटन अभिक्रिया
  - ५) शैवाल व कवक
  - ६) थॉमसन अणु प्रारूप व रुदफोर्ड अणु प्रारूप
- प्र.६ अ) टिपा लिहा. (२/४) ०८
- १) लसीकरण
  - २) मायटोकाँड्रिया
  - ३) समस्थानिके
  - ४) चुंबकाची वैशिष्ट्ये
- ब) व्याख्या लिहा. (२/३) ०२
- १) अणुवस्तुमानांक
  - २) दाब
  - ३) ऑक्सिडीकरण
- प्र.७ खालिल प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२/३) १०
- १) वैयक्तिक व सार्वजनिक स्वच्छतेचे महत्व स्पष्ट करा ?
  - २) रासायनिक अभिक्रिया म्हणजे काय व त्यांचे प्रकार उदाहरणासह स्पष्ट करा ?
  - ३) अणुतील मूलकण कोणते ? त्याचे गुणधर्म सांगा ?